

Onderwijs

Strijd om artificiële intelligentie barst los aan hogescholen

Artificiële intelligentie is hot. Ook in het onderwijs. Tien hogescholen strijden om een bacheloropleiding te mogen organiseren.

Klaas Maenhout

De geselecteerde hogescholen kunnen de opleiding AI niet zomaar organiseren. belgaimage

Tien van de dertien Vlaamse hogescholen hebben een dossier ingediend om een bacheloropleiding ‘toegepaste artificiële intelligentie’ uit te bouwen. Niet alleen dienden ze die op hetzelfde ogenblik in, ze dienden die ook onder exact dezelfde naam in – ‘toegepaste AI’. Dat is een unicum. De hogescholen gaan een directe strijd aan, want er zullen zeker geen tien zulke opleidingen komen in Vlaanderen. ‘Een wildgroei zou een slecht begin zijn’, reageert

minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA). ‘We zullen heel goed toezien op de kwaliteit en de geloofwaardigheid van het opleidingsaanbod.’ Het is in eerste instantie aan de Commissie Hoger Onderwijs om de dossiers te beoordelen.

‘Uiteraard speelt er concurrentie tussen hogescholen’, zegt Kurt Callewaert, hoofd onderzoek op het gebied van cybersecurity, blockchain en AI en verantwoordelijk voor de opleiding ‘cyber security professional’ aan Howest. De West-Vlaamse hogeschool zette de afgelopen jaren al in op AI en diende nu ook een dossier in. ‘Ik begrijp dat iedereen wakker is geworden, maar hogescholen die nu halsoverkop op AI springen zonder onderzoek, dat is verkeerd’, vindt hij. ‘Ze moeten nog beginnen met de zoektocht naar lesgevers, die vaak uit de privé komen. Dat is geen gezond systeem.’

Vlaamse kmo's

‘Waar gaan ze de docenten halen?’, vraagt ook Bart De Moor, professor aan de KU Leuven en voorzitter van de Vlaamse AI-academy (VAIA), zich af. Hij is een van de architecten van het Vlaamse AI-programma, dat beschikt over 32 miljoen euro voor onderzoek, innovatie en flankerende maatregelen. ‘De doceercapaciteit is een van de grote uitdagingen. Niemand is gebaat bij kwalitatief lage opleidingen.’

‘De nood aan opleidingen is hoog. Niet iedereen kan of wil op kot’

Ria Bollen

Stuurgroep AI-programma

Toch is De Moor ‘constructief kritisch’. ‘Hogescholen zien de hype en spelen kort op de bal. Niet alleen universiteiten hebben een rol te spelen in het AI-verhaal. Zo zijn hogescholen ideaal geplaatst om artificiële intelligentie tot in de Vlaamse kmo's te krijgen.’ Hij betwijfelt wel of het een goeie zaak is dat de schakelsnelheid van de hogescholen nu plots zo groot is. ‘Over de toepassingsdomeinen moet grondig nagedacht worden. Het blijft een professionele bachelor, waarin je in drie jaar tijd veel wiskundige kennis en computervaardigheden moet opdoen’, aldus De Moor. ‘En dan spreek ik me nog niet uit over de inhoud. Vaak gaat het gewoon over automatisatie en aanverwante vakgebieden die eigenlijk al lang bestaan.’

Het wordt een strijd, maar wel een gelijke strijd. In het verleden werd soms met namen van opleidingen gegoocheld, om onderling te verschillen. Dat is nu niet het geval. ‘Voor het eerst hebben de hogescholen zich geëngageerd om zich samen achter een dossier te scharen’, zegt Ria Bollen, die de hogescholen vertegenwoordigt in de stuurgroep van het Vlaamse AI-programma. Dat engagement resulteerde in een kadertekst. ‘Het is belangrijk dat er een uniforme visie is’, besluit ze. Volgens Bollen hebben veel hogescholen een stevig dossier ingediend. ‘De door praktijkgericht onderzoek verworven kennis wordt opgenomen in het curriculum.’ Ze pleit voor een goeie regionale spreiding. ‘De nood aan opleidingen is hoog. Niet iedereen kan of wil op kot.’

De universiteiten voelen zich niet bedreigd, benadrukt De Moor. ‘De instroom van hogescholen en universiteiten is heel complementair, waardoor dit geen noemenswaardige concurrentie is.’ De universiteiten zullen zich bovendien ook niet onbetuigd laten. Zo heeft de VUB al aangekondigd te werken aan een bachelor AI.

In Howest wordt volop nagedacht over AI in de toekomst. ‘We bespreken om in elke opleiding minimaal in “data governance” te voorzien. Van verpleging, labotechnologie en psychologie tot bedrijfsmanagement: eigenlijk komt elke opleiding met data in aanraking. Studenten moeten daarin onderwezen worden’, zegt Kurt Callewaert (Howest).

De geselecteerde hogescholen kunnen de opleiding niet zomaar organiseren. Voor elke opleiding die erbij komt, moet een andere uitdoven. Dat is opgenomen in de codex Hoger Onderwijs. Bovendien is minister Weyts van plan om de komende jaren in te zetten op de rationalisatie van het aanbod in het hoger onderwijs – lees: een versobe

ring. De minister, die vorige week van kabinetschef wisselde, heeft z’n ontslagnemende kabinetschef Carine Steverlynck aangeduid om zich daarover te ontfermen.